

**UCHWAŁA NR.....
RADY MIEJSKIEJ RUMI**

z dnia 2016 roku

w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Miejskiej Rumia na lata 2016 - 2018” realizowanego w ramach projektu „Klub Integracji Społecznej – W poszukiwaniu Pracy”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446) i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, zm.: z 2015 r. poz. 693, 1045, 1240, 1310, 1359, 1607, 1830, zm.: z 2016 r. poz. 195) Rada Miejska Rumi uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Miejskiej Rumia na lata 2016-2018” realizowany w ramach projektu „Klub Integracji Społecznej - W poszukiwaniu Pracy” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi złożonego w odpowiedzi na konkurs Nr RPPM.06.01.02-IZ-01-22-001/15, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 6 „Integracja” Działanie 6.1 „Aktywna integracja” Poddziałanie 6.1.2 „Aktywizacja społeczno-zawodowa” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Rumi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Rumi

Ariel Sinicki

Radca Prawny

Ewa Frymark

UZASADNIENIE

Przyjęcie uchwały w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Miejskiej Rumia na lata 2016-2018” (zwany dalej PAL) jest konieczne ze względu na realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej projekt „Klub Integracji Społecznej – W poszukiwaniu Pracy” złożony w odpowiedzi na konkurs Nr RPPM.06.01.02-IZ-01-22-001/15, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 6 „Integracja” Działanie 6.1 „Aktywna integracja” Poddziałanie 6.1.2 „Aktywizacja społeczno-zawodowa”, którego PAL jest jednym z elementów.

Program Aktywności Lokalnej (PAL) jest programem mającym na celu aktywizację, integrację i rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców z terenu Gminy Miejskiej Rumia. Program stanowi odpowiedź na problemy zgłaszane przez osoby, rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich najbliższe otoczenie. Ich ograniczona aktywność społeczno-zawodowa, oraz niski poziom motywacji czy też wiary we własne możliwości wpływają na poczucie wyizolowania. Nierzadko osoby te ograniczają swoje dotychczasowe kontakty z innymi ludźmi, zawężając je wyłącznie do członków najbliższej rodziny. Ponadto pasywny sposób spędzania przez nich wolnego czasu negatywnie wpływa zarówno na ich samopoczucie, jak i realizację funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Mając na uwadze trudności występujące w środowiskach lokalnych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi zaplanował w ramach Programu Aktywności Lokalnej w projekcie „Klub Integracji Społecznej - W poszukiwaniu Pracy” zadania mające na celu zwiększenie aktywności społecznej uczestników oraz wzmocnienie ich podmiotowości, poczucia przynależności do danego miejsca i grupy lokalnej. Poszczególne działania aktywizacyjne kierowane są przede wszystkim do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w wieku produkcyjnym. Dodatkowo otoczenie tych osób zostanie włączone do środowiskowej pracy socjalnej.

Program realizowany jest w ramach budżetu projektu realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi „Klub Integracji Społecznej – W poszukiwaniu Pracy” złożonego w odpowiedzi na konkurs Nr RPPM.06.01.02-IZ-01-22-001/15, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 6 „Integracja” Działanie 6.1 „Aktywna integracja” Poddziałanie 6.1.2 „Aktywizacja społeczno-zawodowa”.

Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione. Projekt uchwały przedkłada Burmistrz Miasta.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Rumi
z dnia2016 r.

Program Aktywności Lokalnej na lata 2016 -2018

Realizowany w ramach projektu „Klub Integracji Społecznej-
W poszukiwaniu Pracy” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rumi

Spis treści

I.	Wprowadzenie	3
II.	Informacje ogólne	4
2.1	Podstawy prawne	4
2.2	Podstawa finansowania.....	5
III.	Diagnoza środowiska.....	6
3.1	Opis sytuacji problemowej osób nieaktywnych zawodowo	6
3.2	Opis sytuacji problemowej osób niepełnosprawnych.....	18
3.3	Analiza SWOT.....	29
IV.	Realizacja Programu Aktywności Lokalnej.....	30
4.1	Cele i zadania Programu Aktywności Lokalnej.....	30
4.2.	Miejsce i czas realizacji programu.....	30
4.3	Odbiorcy programu- grupa docelowa	30
4.4	Sposoby realizacji Programu Aktywności Lokalnej.....	30
4.5	Działania realizowane w ramach Programu Aktywności Lokalnej:.....	31
4.6	Zakładane efekty.....	312
4.7	Realizatorzy Programu Aktywności Lokalnej	32
4.8	Monitoring i ewaluacja	32

I. Wprowadzenie

Program Aktywności Lokalnej (PAL) jest programem mającym na celu aktywizację, integrację i rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców z terenu Gminy Miejskiej Rumia. Program stanowi odpowiedź na problemy zgłaszane przez osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich najbliższe otoczenie. Ich ograniczona aktywność społeczno-zawodowa, oraz niski poziom motywacji czy też wiary we własne możliwości wpływają na poczucie wyizolowania. Nierzadko osoby te ograniczają swoje dotychczasowe kontakty z innymi ludźmi, zawężając je wyłącznie do członków najbliższej rodziny. Ponadto pasywny sposób spędzania przez nich wolnego czasu negatywnie wpływa zarówno na ich samopoczucie, jak i realizację funkcji opiekuńczo-wychowawczej w systemie rodzinnym. W związku z wyodrębnionymi trudnościami zadania zaplanowane w ramach Programu Aktywności Lokalnej w projekcie „Klub Integracji Społecznej- W poszukiwaniu Pracy” mają na celu zwiększenie aktywności społecznej uczestników oraz wzmocnienie ich podmiotowości i poczucia przynależności do danego miejsca i grupy lokalnej. Poszczególne działania aktywizacyjne są kierowane przede wszystkim do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które są w wieku aktywności zawodowej. Dodatkowo otoczenie tych osób zostanie włączone do środowiskowej pracy socjalnej. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rumi omawiane rozwiązanie wdrażane będzie w ramach projektu unijnego realizowanego w latach 2016-2018.

II. Informacje ogólne

2.1 Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz.163 z późn. zm),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446)

2.2 Podstawa finansowania

Podstawowe źródła finansowania Programu Aktywności Lokalnej:

- środki własne gminy
- środki unijne przewidziane dla projektu „Klub Integracji Społecznej- W poszukiwaniu Pracy” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 6, Działanie 6.1 Aktywna Integracja Poddziałanie 6.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

III. Diagnoza środowiska

3.1 Opis sytuacji problemowej osób nieaktywnych zawodowo

Diagnozę środowiska osób nieaktywnych zawodowo przeprowadzono na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Rumi korzystających z pomocy społecznej w miesiącu sierpniu i wrześniu 2015r. Badania przeprowadzone zostały przez pracowników Działu Reintegracji Społecznej i Zawodowej MOPS w Rumi. Ankiety wypełniane były przez mieszkańców zróżnicowanych pod względem wieku, wykształcenia, statusu zawodowego oraz płci. Wybór badań ankietowych jako ilościowej metody badawczej dał możliwość przeprowadzenia badań w stosunkowo krótkim czasie, zapewniając podobne warunki ankietowanym. Dodatkowo metoda ta daje respondentom poczucie anonimowości dzięki dużemu poziomowi standaryzacji pytań, pozwalających jednocześnie badaczom na tworzenie zestawień bądź korelacji pomiędzy zmiennymi niezależnymi i zależnymi. Możliwość taką uzyskano poprzez zastosowanie narzędzia badawczego w postaci kwestionariusza ankiety, opracowanego przez zespół Działu RSZ MOPS. Kwestionariusz ankiety zawierał pytania zamknięte, w części zaopatrzone w ograniczony zestaw możliwych odpowiedzi, tzw. kafeterię. Zastosowano kafeterię zamkniętą, zawierającą ograniczony zestaw możliwych odpowiedzi i kafeterię otwartą, umożliwiającą prezentację własnej wypowiedzi, odmiennej od podanych przez ankietera.

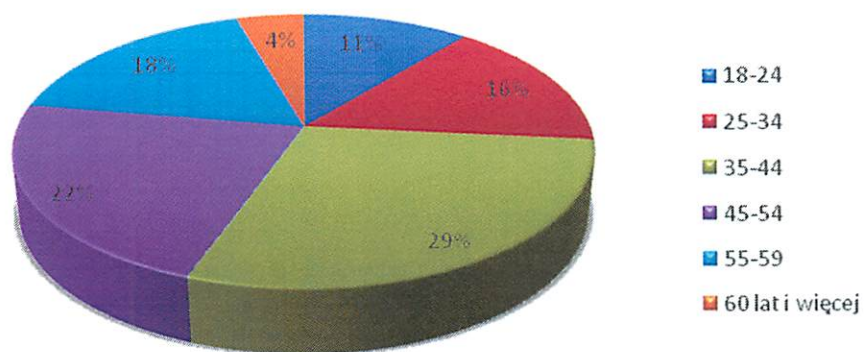
W kwestionariuszu znajdują się także kafeterie koniunktywne, które dają możliwość dokonania wyboru kilku z możliwych odpowiedzi. Ten rodzaj pytań umożliwia utworzenie hierarchii, według częstotliwości wyboru danej odpowiedzi. Część pytań zawartych w kwestionariuszu to pytania otwarte, pogłębiające nieco obszar badań, poprzez możliwość krótkiego uzasadnienia własnego zdania na dany temat.

Badanie przy pomocy ankiet pozwoliło precyzyjnie zobrazować: wiek; wykształcenie; posiadane zawody; okres pozostawania bez pracy; liczbę osób w gospodarstwie domowym; trudności, na jakie napotykają badani; bariery leżące u podstaw pozostawania bez pracy; wsparcie, na jakie mogą liczyć; przejawianą aktywność; potrzeby badanej grupy; potencjał; wiedzę dotyczącą ekonomii społecznej. Badanie pozwoliło również określić główne problemy, jakie nurtują mieszkańców.

Badanie to stanowiło również źródło wiedzy, w jaki sposób kształtować ofertę projektu, zgodną z założonymi celami, wynikającymi z analizy głównego problemu grupy docelowej.

W badaniu wzięło udział 90 osób (55K;35M), które wypełniły kwestionariusz ankiety przygotowany dla zdiagnozowania i zaplanowania działań reintegracyjnych. Na uwagę zasługuje fakt, iż w badanej grupie przeważają osoby w wieku od 35 do 54 lat, natomiast wśród niepełnosprawnych w wieku powyżej 45-tego roku życia.

Podział ze względu na wiek

W poszczególnych grupach wiekowych rozkład kobiet i mężczyzn przedstawia się następująco: 18-24 – 10 (7K;3M)

25-34 – 14 (10K;4M)

35-44 – 26 (22K;4M)

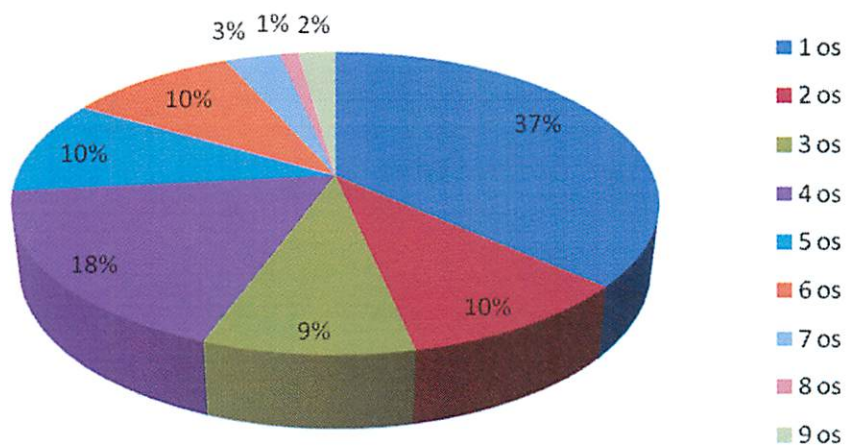
45-54 – 20 (8K;12M)

55-59 – 16 (7K;9M)

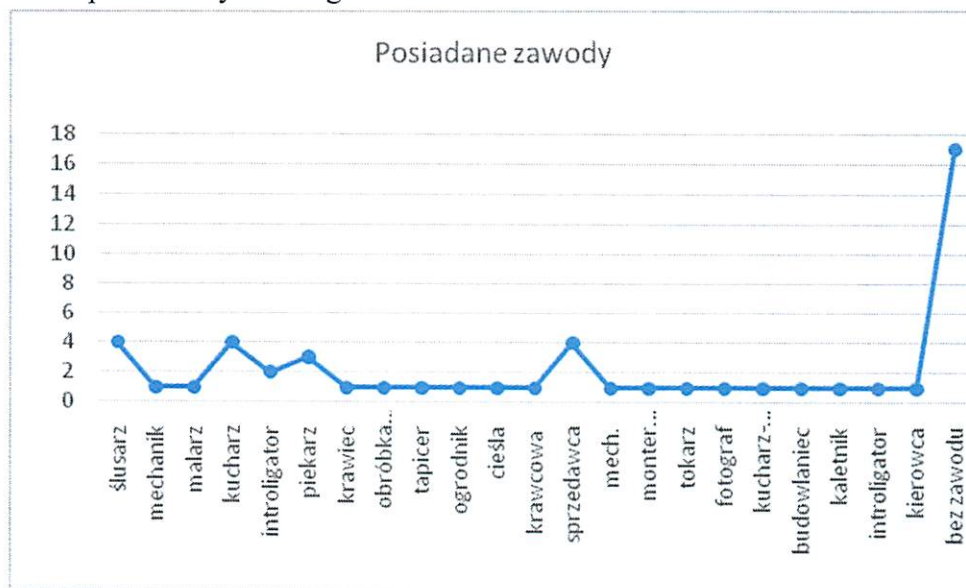
60 lat i więcej – 4 M

Odpowiedzi na pytania pozwoliły określić liczbę osób w gospodarstwach domowych. Wyraźnie widać, że przeważają tu gospodarstwa jednoosobowe (37%), wśród których najliczniejsze są gospodarstwa ON. Drugą liczną grupę stanowią gospodarstwa 4-osobowe (18%), następnie sześć, pięć i dwuosobowe (po 10%). Dość liczne są również gospodarstwa 3-osobowe (9%).

Liczba osób w gospodarstwach domowych

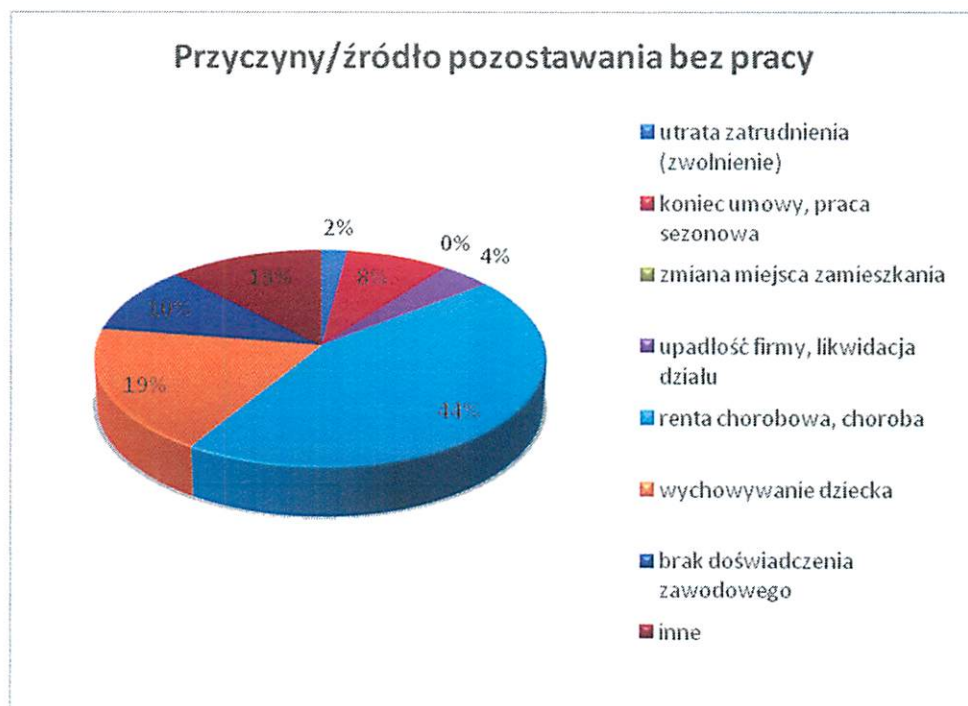
Uzyskane dane wskazują, że grupę cechuje stosunkowo niski poziom wykształcenia. Z wykształceniem podstawowym jest 26% badanych, zasadniczym zawodowym 49%, a z wykształceniem średnim tylko 15%. Jednocześnie niecałe 17% badanych chciałoby podnieść poziom wykształcenia, w tym wśród ON 3%. Badani bardziej skłonni są skłonni podnieść swoje kwalifikacje poprzez szkolenie, kurs czy też praktyki zawodowe/staż. Niskie kwalifikacje potwierdzają też zawody posiadane przez respondentów. W tym aż 33% badanych nie posiada wyuczonego zawodu.

Ankieta pozwoliła również wyłonić trudności, z jakimi spotykają się badani. Najczęściej respondenci wskazywali na trudną sytuację finansową i brak pracy. Część wskazała również na trudną sytuację mieszkaniową oraz niskie wykształcenie.

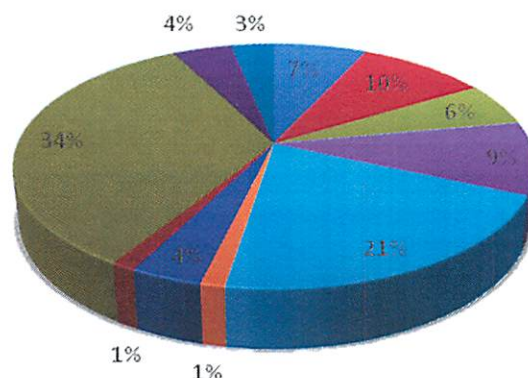

Jako źródło niepowodzeń w zatrudnieniu badani wskazali na chorobę (44%), co jest widoczne szczególnie wśród ON. Wśród pozostałych przyczyn znalazły się konieczność wychowywania dziecka (19%), inne przyczyny (13%), brak doświadczenia zawodowego (10%) zakończenie umowy o pracę bądź likwidacja firmy (8%).

Wśród aktualnych przyczyn pozostawania bez pracy oprócz choroby wskazano na konieczność opieki nad dzieckiem (19%), kwalifikacje niewystarczające z punktu widzenia pracodawcy (10%) a także brak ofert pracy odpowiadających ich oczekiwaniom (7%), brak pewności siebie (9%) i trudności w nawiązywaniu kontaktów (4%), co wskazuje na konieczność wsparcia motywacyjnego, a także wiek (6%) zbyt niski lub zbyt wysoki. ON wskazali również na problemy finansowe utrudniające poszukiwanie pracy.

Aktualna przyczyna pozostawania bez pracy

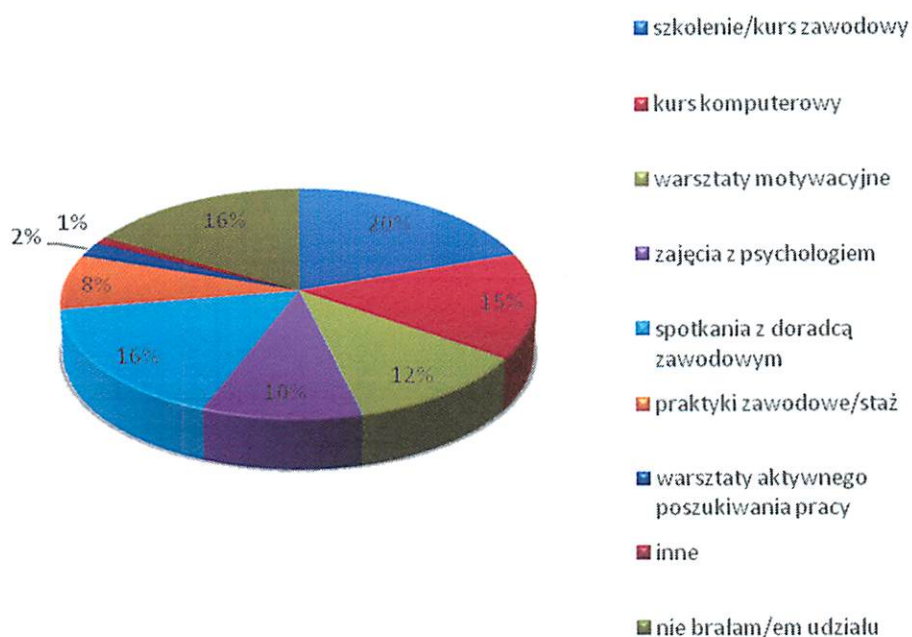

- brakuje ofert pracy odpowiadających moim oczekiwaniom
- moje kwalifikacje nie są wystarczające z punktu widzenia pracodawcy
- z powodu wieku (pracodawcy nie chcą zatrudniać osób powyżej/poniżej określonego wieku)
- brak pewności siebie
- z powodu konieczności opieki nad dzieckiem/inną osobą
- nie podejmuję dostatecznych starań, by znaleźć pracę
- z powodu problemów finansowych, które utrudniają poszukiwanie/podjęcie pracy
- z powodu płci (pracodawcy nie chcą zatrudniać kobiet/mężczyzn)
- choroba, niepełnosprawność
- trudności w nawiązywaniu kontaktów
- z innych powodów

Badając sytuację respondentów zwrócono uwagę na wsparcie, na jakie mogą liczyć w swoim środowisku. Część z nich korzystała w przeszłości ze wsparcia instytucjonalnego w poszukiwaniu pracy, ale aż 16% nie było objętych tą formą pomocy. Wśród ON aż 33% nie korzystało z tego typu wsparcia.

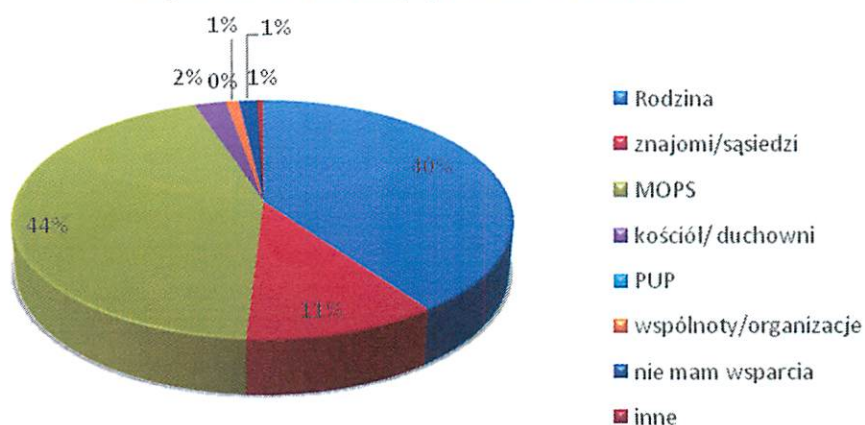
12

Formy udzielonego wsparcia w przeszłości

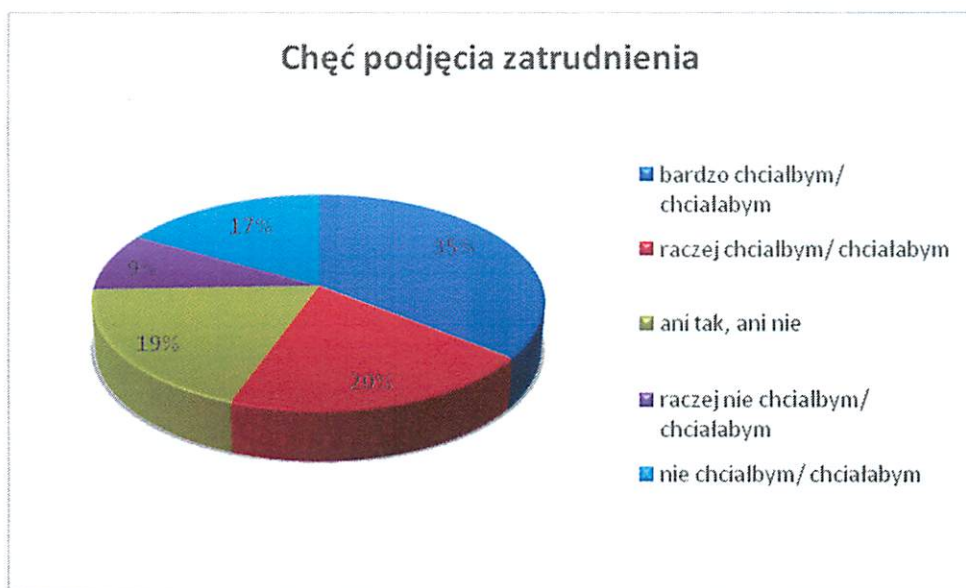

Interesujące wydaje się również wskazanie na źródła pomocy w rozwiązywaniu trudności. Aż 44% respondentów wskazało na pomoc MOPS. Duże znaczenie ma tutaj również rodzina (40%), a zdarza się, że pomocni bywają również sąsiedzi.

Wsparcie w rozwiązywaniu trudności

Pytanie dotyczące chęci do podjęcia zatrudnienia ujawniło, że aż 55% badanych podjęłoby pracę, a dodatkowo 19% nie jest zdecydowanych.

Jednak gotowość do podjęcia zatrudnienia oceniają badani znacznie niżej, w tym aż 54% ocenia ją na bardzo niskim poziomie. Wyniki takie wskazują, że badana grupa wymaga wszechstronnego wsparcia i indywidualnego podejścia do każdego klienta. Dużym potencjałem grupy jest wysoki 26% odsetek osób gotowych podjąć zatrudnienie.

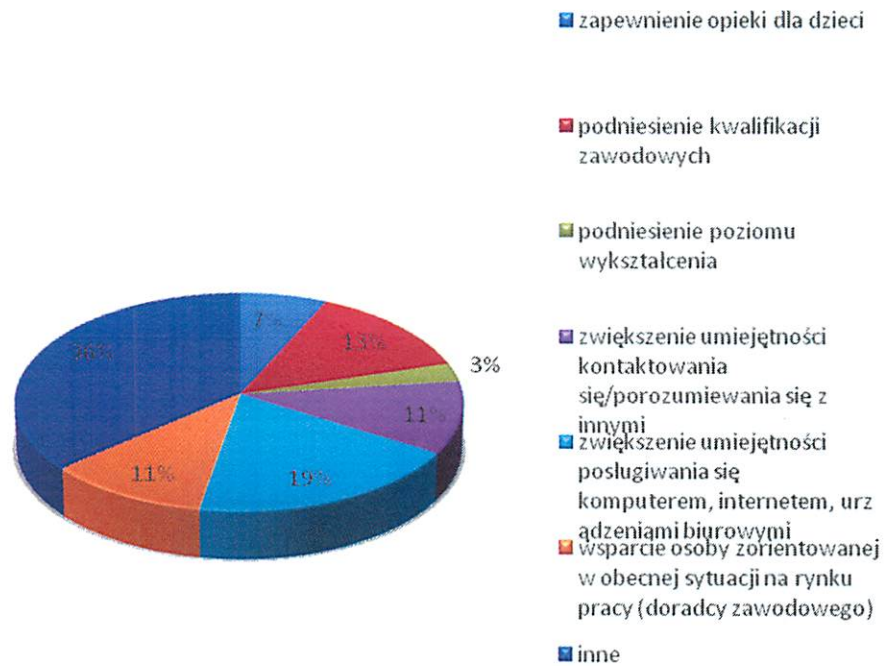

Za potrzebą wszechstronnego wsparcia przemawia fakt, że w dużej części (29%) badani nie poszukują pracy, co wskazali w pytaniu dotyczącym sposobów poszukiwania pracy. Można wnioskować, że grupa ta wymaga wsparcia doradcy zawodowego i animatora pracy, którzy wskazałiby ścieżki rozwoju zawodowego.

Nawarstwianie się problemów badanej grupy oraz niemożność znalezienia zatrudnienia determinują oczekiwania w zakresie wsparcia, które mogłoby być pomocne w pokonywaniu barier. Poniższa tabela wskazuje, co mogłoby wpłynąć na zwiększenie ich gotowości do podjęcia zatrudnienia.

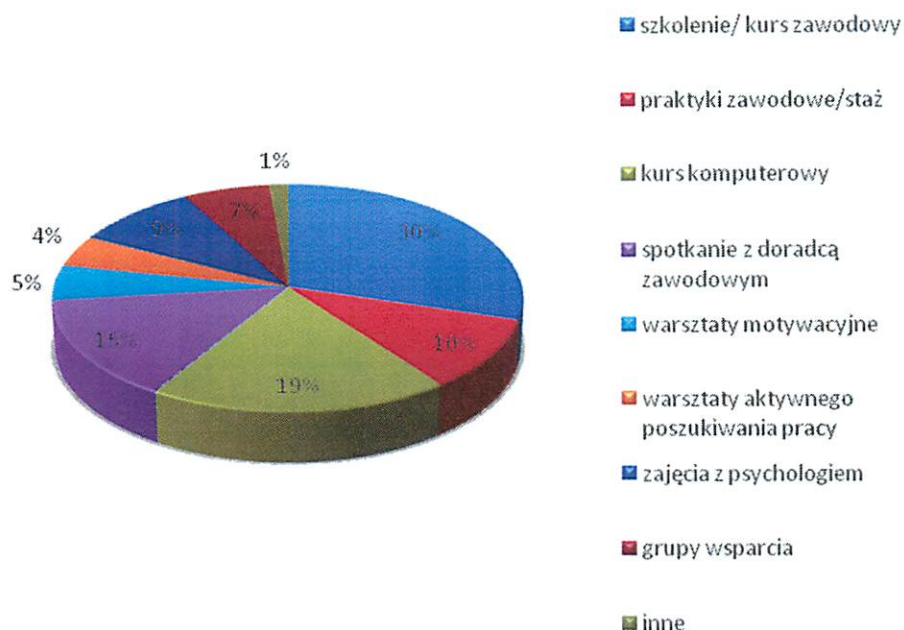
Oczekiwane wsparcie dla zwiększenia gotowości do podjęcia zatrudnienia

Oprócz poprawy stanu zdrowia na pierwszy plan wysuwają się zwiększenie umiejętności posługiwania się komputerem, podniesienie kwalifikacji zawodowych, zwiększenie umiejętności kontaktowania się/porozumiewania się z innymi i wsparcie osoby zorientowanej na rynku pracy.

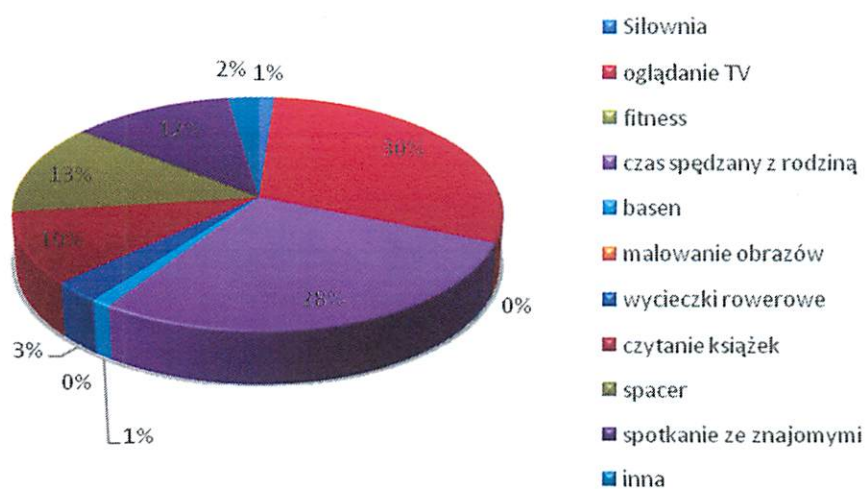
Gotowość uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych deklaruje 69% badanych. Wśród oczekiwanych działań aktywizacyjnych największą popularnością cieszą się: szkolenie/kurs zawodowy, kurs komputerowy, spotkania z doradcą zawodowym praktyki zawodowe/staż, zajęcia z psychologiem i grupy wsparcia.

Oczekiwane działania aktywizujące

Sprawdzając sytuację osób nieaktywnych zawodowo zbadano również ich aktywność w życiu codziennym. Badanie wskazało, że respondenci przyjmują bardziej statyczne formy spędzania czasu, do których głównie należą oglądanie TV, czas spędzany z rodziną, spotkania ze znajomymi i spacer, czytanie książek. Niewątpliwie jest to związane z ich sytuacją materialną, która ogranicza aktywność do zajęć nie wymagających opłat.

Sposoby spędzania wolnego czasu

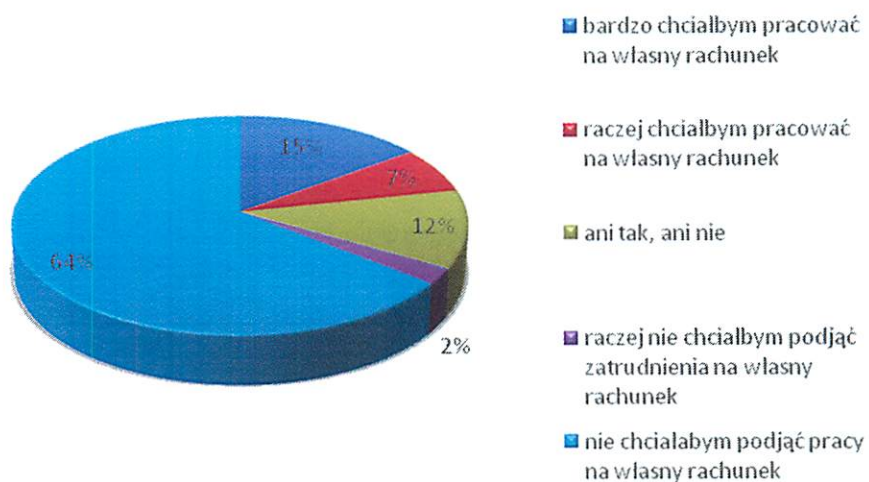

To z kolei powoduje ograniczanie swojej działalności do obrębu rodziny, sąsiadów. Wpływa też na pogłębiające się wykluczenie społeczne, nie wychodzenie w zachowaniu i obyczajach poza ramy ustalone od lat. Pokazuje to stosunek badanych do wolontariatu, gdzie tylko 28% chciałoby uczestniczyć w tej formie aktywności.

W ankiecie sprawdzono również wiedzę badanych dotyczącą ekonomii społecznej, dającej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym możliwość zatrudnienia w spółdzielniach socjalnych. Okazało się, że tylko 10% osób deklaruje znajomość tego tematu. Zdecydowana większość nie chciałaby podjąć pracy na własny rachunek, ale jest wśród nich 15% osób, które zdecydowanie o tym myślą. Wsparcie w postaci szkoleń z zakresu spółdzielni socjalnych mogłoby wpłynąć na zrealizowanie tych zamierzeń.

Deklarowana chęć podjęcia działalności

Dla pokazania nieco odmiennej sytuacji osób niepełnosprawnych, przeprowadzono diagnozę tej grupy stanowiący następny podrozdział.

3.2 Opis sytuacji problemowej osób niepełnosprawnych

Diagnozę środowiska osób niepełnosprawnych przeprowadzono na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Rumi korzystających z pomocy społecznej w sierpniu 2015r. Badania przeprowadzone zostały przez pracowników Działu ds. Reintegracji Społecznej i Zawodowej MOPS w Rumi. Ankiety wypełniane były przez mieszkańców zróżnicowanych pod względem wieku, wykształcenia, statusu zawodowego oraz płci. Wybór badań ankietowych jako ilościowej metody badawczej dał możliwość przeprowadzenia badań w stosunkowo krótkim czasie, zapewniając podobne warunki ankietowanym. Dodatkowo metoda ta daje respondentom poczucie anonimowości dzięki dużemu poziomowi standaryzacji pytań, pozwalających jednocześnie badaczom na tworzenie zestawień bądź korelacji pomiędzy zmiennymi niezależnymi i zależnymi. Możliwość taką uzyskano poprzez zastosowanie narzędzia badawczego w postaci kwestionariusza ankiety, opracowanego przez zespół Działu RSZ MOPS. Kwestionariusz ankiety zawierał pytania zamknięte, w części zaopatrzone w ograniczony zestaw możliwych odpowiedzi, tzw. kafeterię. Zastosowano kafeterię zamkniętą, zawierającą ograniczony zestaw możliwych odpowiedzi i kafeterię otwartą, umożliwiającą prezentację własnej wypowiedzi, odmiennej od podanych przez ankietera.

W kwestionariuszu znajdują się także kafeterie koniunktywne, które dają możliwość dokonania wyboru kilku z możliwych odpowiedzi. Ten rodzaj pytań umożliwia utworzenie hierarchii, według częstotliwości wyboru danej odpowiedzi. Część pytań zawartych w kwestionariuszu to pytania otwarte, pogłębiające nieco obszar badań, poprzez możliwość krótkiego uzasadnienia własnego zdania na dany temat.

Badanie przy pomocy ankiet pozwoliło precyzyjnie zobrazować: wiek; wykształcenie; posiadane zawody; okres pozostawania bez pracy; liczbę osób w gospodarstwie domowym; trudności, na jakie napotykają badani; bariery leżące u podstaw pozostawania bez pracy; wsparcie, na jakie mogą liczyć; przejawianą aktywność; potrzeby badanej grupy; potencjał; wiedzę dotyczącą ekonomii społecznej. Badanie pozwoliło również określić główne problemy, jakie nurtują mieszkańców.

Badanie to stanowiło również źródło wiedzy, w jaki sposób kształtować ofertę projektu, zgodną z założonymi celami, wynikającymi z analizy głównego problemu grupy docelowej.

W badaniu wzięło udział 51 osób (19K;32M), które wypełniły kwestionariusz ankiety przygotowany dla zdiagnozowania i zaplanowania działań reintegracyjnych. Na uwagę zasługuje fakt, iż w badanej grupie przeważają osoby powyżej 45-tego roku życia.

W poszczególnych grupach wiekowych rozkład kobiet i mężczyzn przedstawia się następująco: 18-24 – 1M

25-34 – 4 (1K;3M)

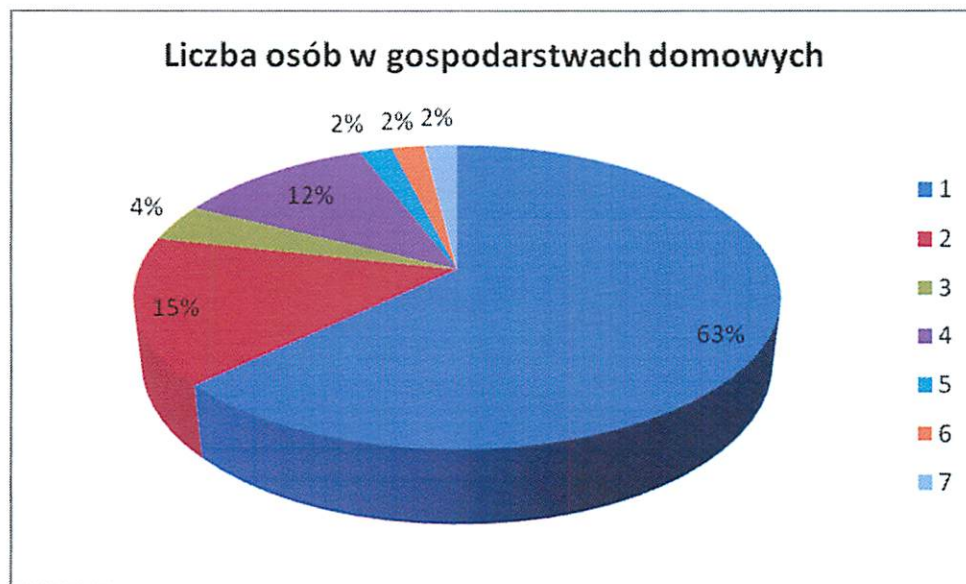
35-44 – 11 (7K;4M)

45-54 – 15 (3K;12M)

55-59 – 16 (7K;9M)

60 lat i więcej – 4 M

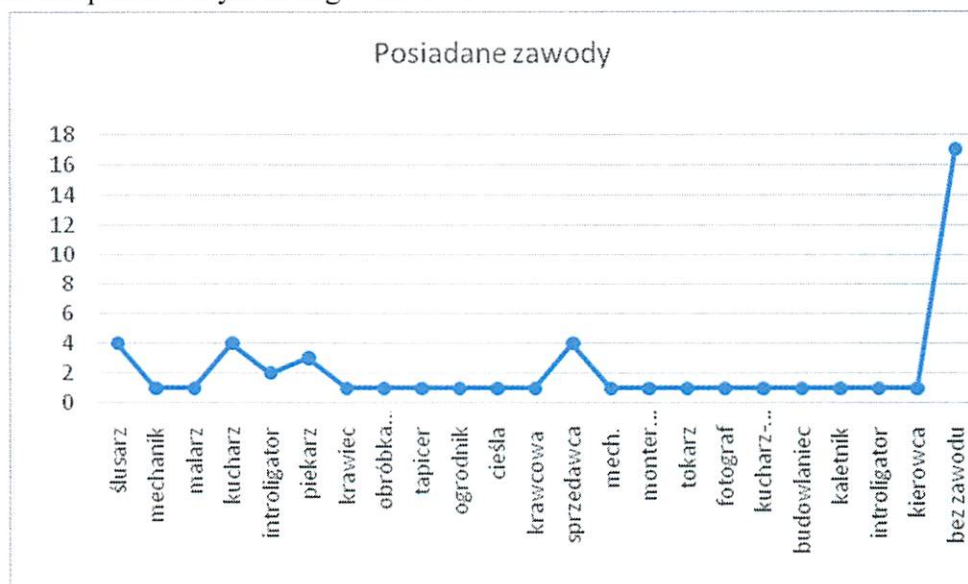
Odpowiedzi na pytania pozwoliły określić liczbę osób w gospodarstwach domowych. Wyraźnie widać, że przeważają tu gospodarstwa jednoosobowe (63%). Reszta to gospodarstwa 2-osobowe (15%), 4-osobowe (12%), a pozostałe 10% do gospodarstwa 3,5,6 i 9-osobowe.

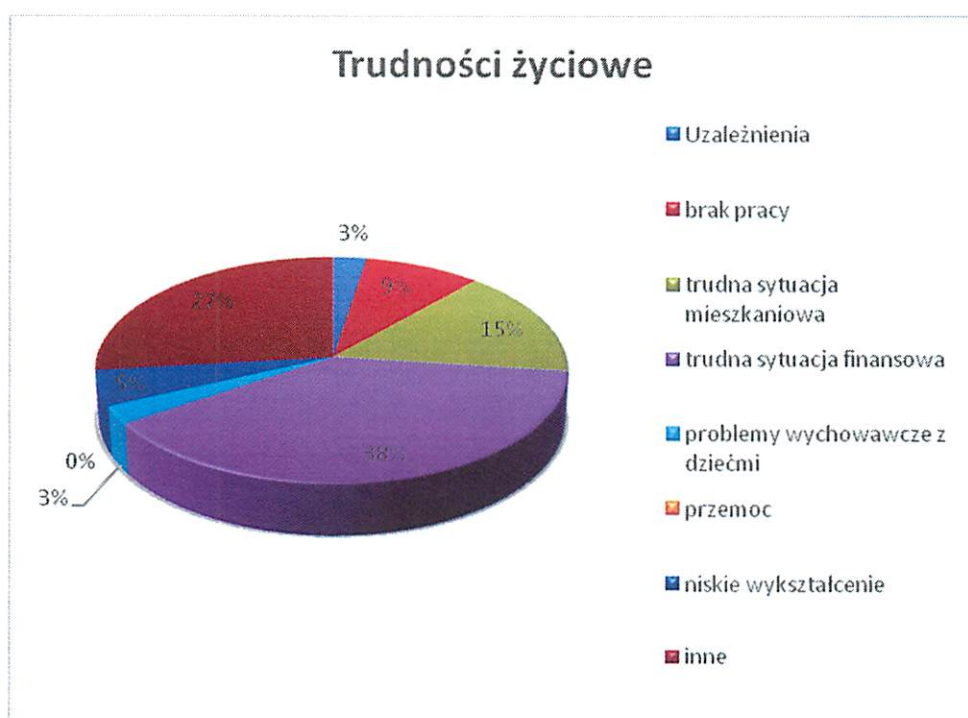
Uzyskane dane wskazują, że grupę cechuje stosunkowo niski poziom wykształcenia. Z wykształceniem podstawowym jest 57% badanych, zasadniczym zawodowym 31%, a

z wykształceniem średnim tylko 8%. Jednocześnie tylko 3% badanych chciałoby podnieść poziom wykształcenia. Badani bardziej są skłonni podnieść swoje kwalifikacje poprzez szkolenie, kurs czy też praktyki zawodowe.

Niskie kwalifikacje potwierdzają też zawody posiadane przez respondentów. W tym aż 33% badanych nie posiada wyuczonego zawodu.

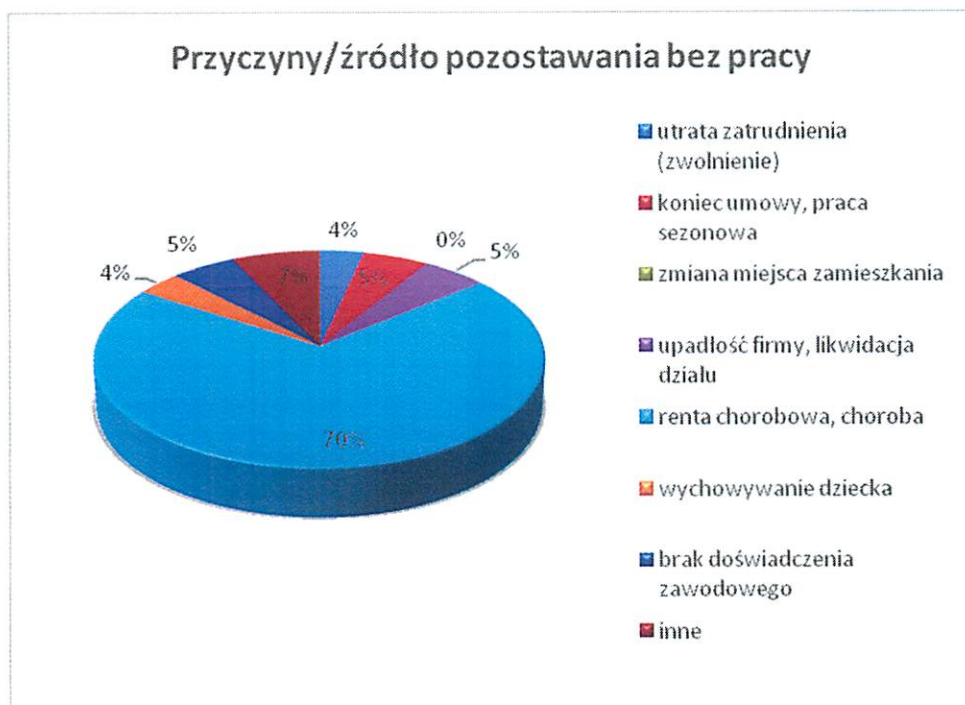
Ankieta pozwoliła również wyłonić trudności, z jakimi spotykają się badani. Najczęściej respondenci wskazywali na trudną sytuację finansową i mieszkaniową. Część wskazała również na brak pracy oraz problemy zdrowotne.

Jako źródło niepowodzeń w zatrudnieniu badani wskazali w większości na chorobę, co nie dziwi biorąc pod uwagę fakt, że odpowiedzi udzielały osoby niepełnosprawne. Wśród

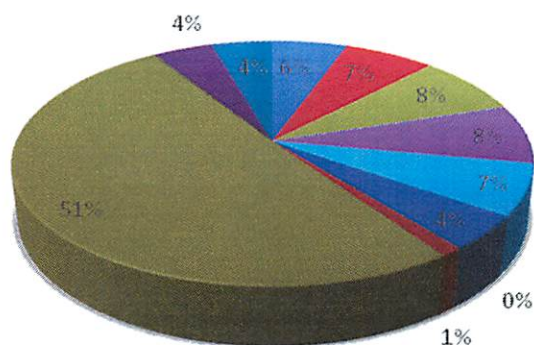
12

pozostałych przyczyn znalazły się brak doświadczenia zawodowego, utrata zatrudnienia z powodu zwolnienia i wychowywanie dziecka.

Wśród aktualnych przyczyn pozostawania bez pracy oprócz choroby wskazano na wiek (8%), brak pewności siebie (8%) i trudności w nawiązywaniu kontaktów (4%), co wskazuje na konieczność wsparcia motywacyjnego, konieczność opieki nad dzieckiem (7%) i kwalifikacje niewystarczające z punktu widzenia pracodawcy (7%). Badani wskazali również na problemy finansowe utrudniające poszukiwanie pracy.

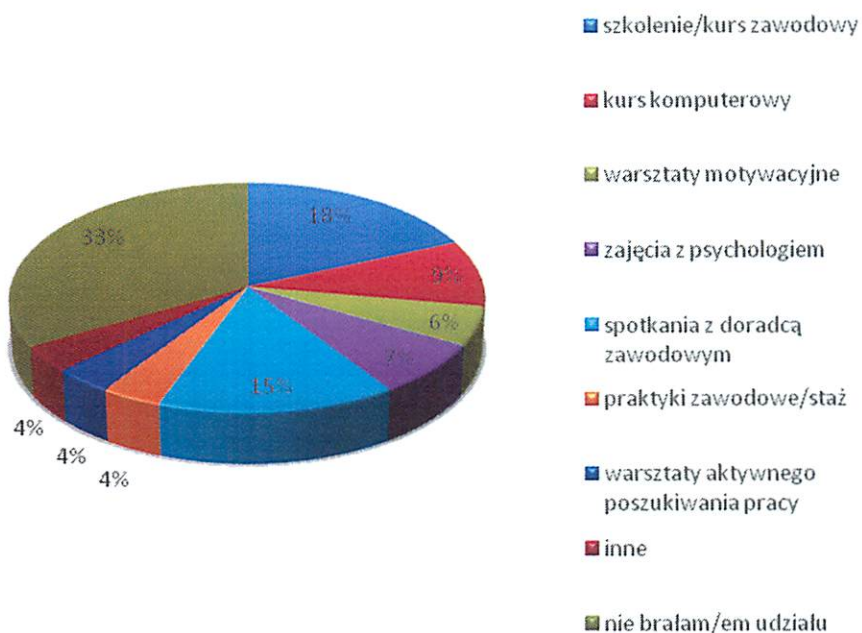
Aktualna przyczyna pozostawania bez pracy

- brakuje ofert pracy odpowiadających moim oczekiwaniom
- moje kwalifikacje nie są wystarczające z punktu widzenia pracodawcy
- z powodu wieku (pracodawcy nie chcą zatrudniać osób powyżej/poniżej określonego wieku)
- brak pewności siebie
- z powodu konieczności opieki nad dzieckiem/inną osobą
- nie podejmuję dostatecznych starań, by znaleźć pracę
- z powodu problemów finansowych, które utrudniają poszukiwanie/podjęcie pracy
- z powodu płci (pracodawcy nie chcą zatrudniać kobiet/mężczyzn)
- choroba, niepełnosprawność
- trudności w nawiązywaniu kontaktów
- z innych powodów

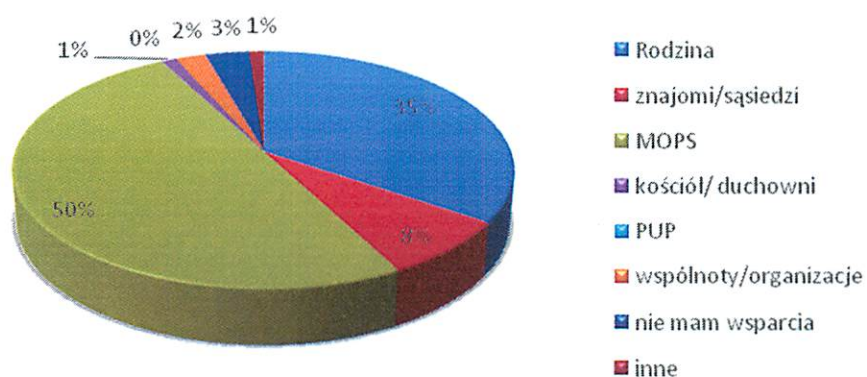
Badając sytuację respondentów zwrócono uwagę na wsparcie, na jakie mogą liczyć w swoim środowisku. Część z nich korzystała w przeszłości ze wsparcia instytucjonalnego w poszukiwaniu pracy, ale aż 33% nie było objętych tą formą pomocy.

Formy udzielonego wsparcia w przeszłości

Interesujące wydaje się również wskazanie na źródła pomocy w rozwiązywaniu trudności. Aż 50% respondentów wskazało na pomoc MOPS. Duże znaczenie ma tutaj również rodzina (35%), a zdarza się, że pomocni bywają również sąsiedzi.

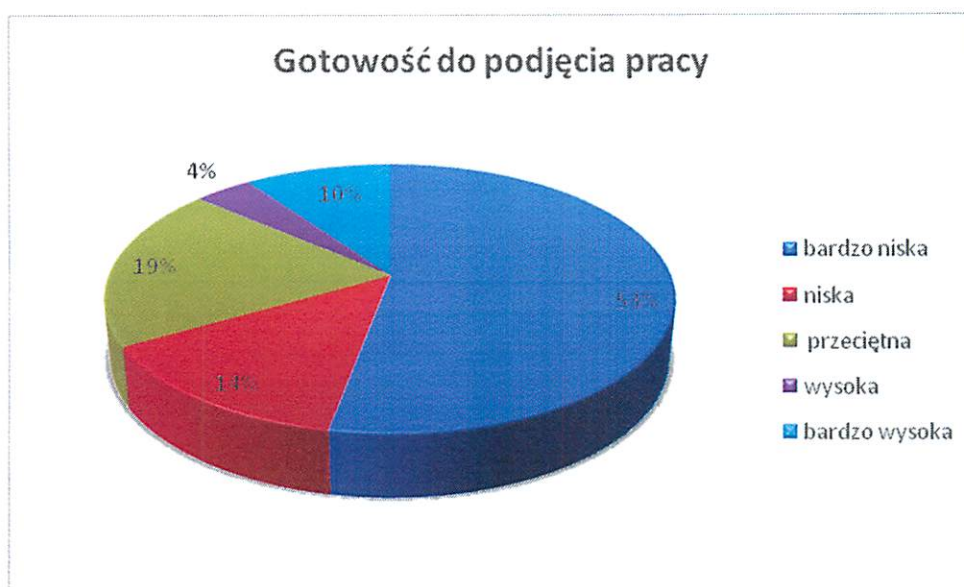
Wsparcie w rozwiązywaniu trudności

Pytanie dotyczące chęci do podjęcia zatrudnienia ujawniło, że aż 47% badanych podjęłoby pracę, a dodatkowo 20% nie jest zdecydowanych.

Jednak gotowość do podjęcia zatrudnienia oceniają badani znacznie niżej, w tym aż 53% ocenia ją na bardzo niskim poziomie. Wyniki takie wskazują, że badana grupa wymaga wszechstronnego wsparcia i indywidualnego podejścia do każdego klienta.

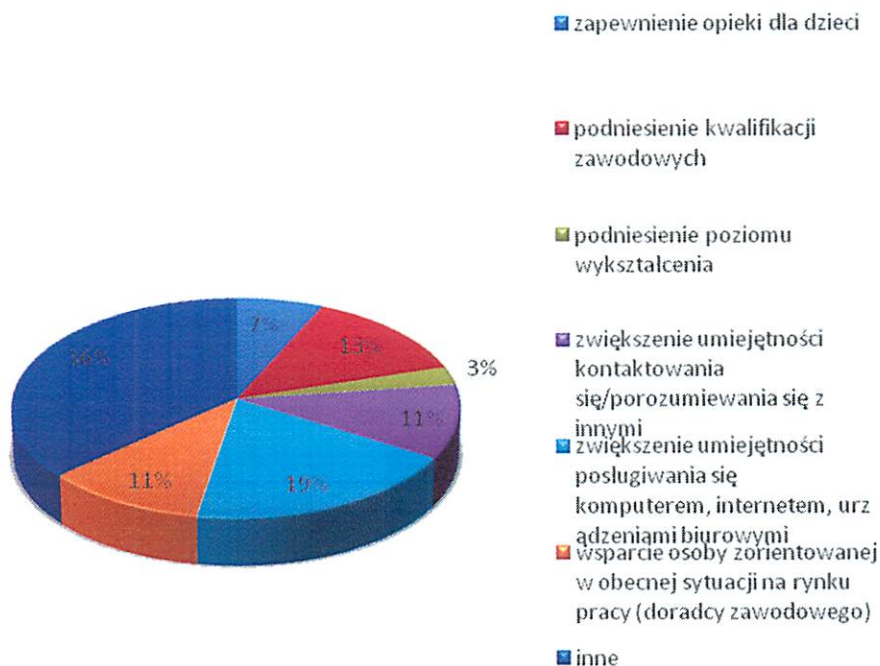

Przemawia za tym fakt, że w dużej części (42%) badani nie poszukują pracy, co wskazali w pytaniu dotyczącym sposobów poszukiwania pracy. Można wnioskować, że grupa ta wymaga wsparcia doradcy zawodowego i animatora pracy, którzy wskazałoby ścieżki rozwoju zawodowego.

Nawarstwianie się problemów badanej grupy oraz niemożność znalezienia zatrudnienia determinują oczekiwania w zakresie wsparcia, które mogłoby być pomocne w pokonywaniu barier. Poniższa tabela wskazuje, co mogłoby wpłynąć na zwiększenie ich gotowości do podjęcia zatrudnienia.

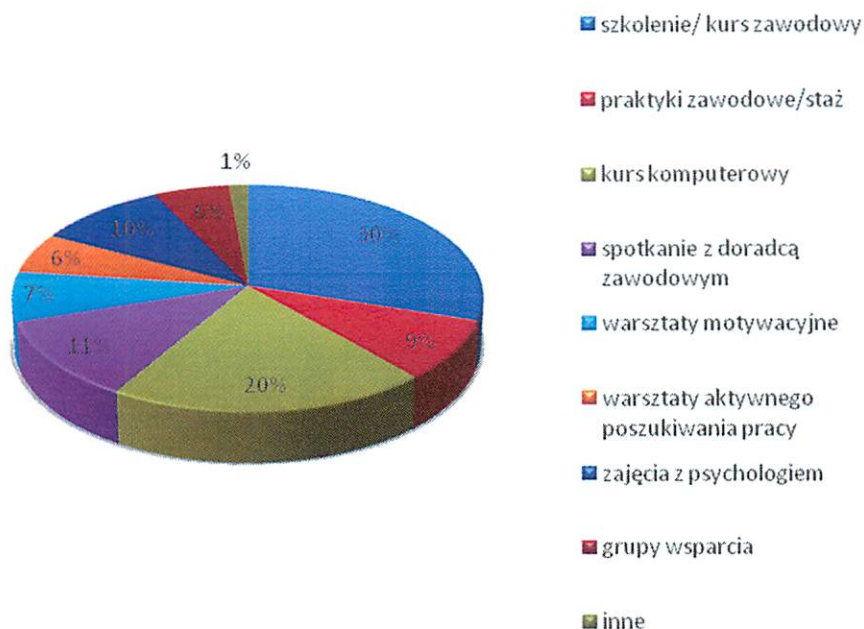
Oczekiwane wsparcie dla zwiększenia gotowości do podjęcia zatrudnienia

Oprócz poprawy stanu zdrowia na pierwszy plan wysuwają się zwiększenie umiejętności posługiwania się komputerem, podniesienie kwalifikacji zawodowych i wsparcie osoby zorientowanej na rynku pracy.

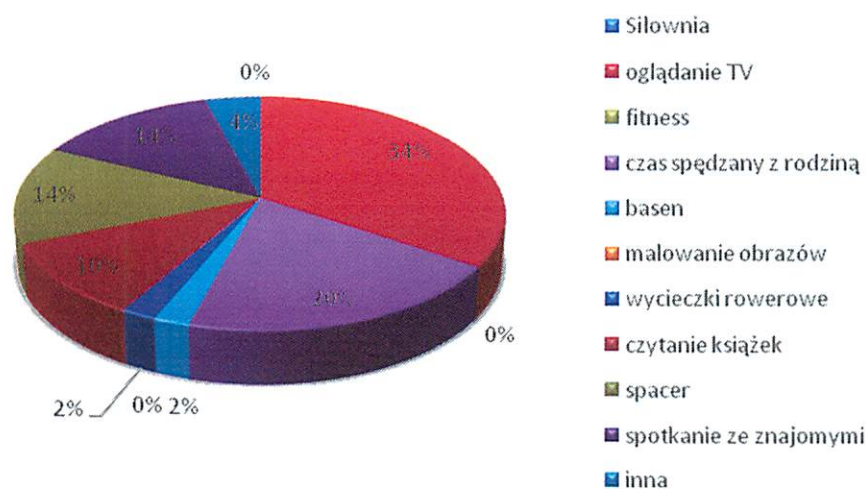
Gotowość uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych deklaruje 69% badanych. Wśród oczekiwanych działań aktywizacyjnych największą popularnością cieszą się: szkolenie/kurs zawodowy, kurs komputerowy, zajęcia z psychologiem i spotkania z doradcą zawodowym.

Oczekiwane działania aktywizujące

Sprawdzając sytuację osób niepełnosprawnych zbadano również ich aktywność w życiu codziennym. Badanie wskazało, że respondenci przyjmują bardziej statyczne formy spędzania czasu, do których głównie należą oglądanie TV, czas spędzany z rodziną, spotkania ze znajomymi i spacer, czytanie książek. Niewątpliwie jest to związane z ich sytuacją materialną, która ogranicza aktywność do zajęć nie wymagających opłat.

Sposoby spędzania wolnego czasu

To z kolei powoduje ograniczanie swojej działalności do obrębu rodziny, sąsiadów. Wpływa też na pogłębiające się wykluczenie społeczne, nie wychodzenie w zachowaniu i obyczajach

poza ramy ustalone od lat. Pokazuje to stosunek badanych do wolontariatu, gdzie tylko 24% chciałoby uczestniczyć w tej formie aktywności.

W ankiecie sprawdzono również wiedzę badanych dotyczącą ekonomii społecznej, dającej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym możliwość zatrudnienia w spółdzielniach socjalnych. Okazało się, że tylko 12% osób deklaruje znajomość tego tematu. Zdecydowana większość nie chciałaby podjąć pracy na własny rachunek, ale jest wśród nich 13% osób, które zdecydowanie o tym myślą. Wsparcie w postaci szkoleń z zakresu spółdzielni socjalnych mogłoby wpłynąć na zrealizowanie tych zamierzeń.

3.3 Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- chęć do podnoszenia kwalifikacji poprzez staże/praktyki zawodowe - umiejętność korzystania ze wsparcia instytucjonalnego (MOPS, PUP), - chęć do podjęcia zatrudnienia; - gotowość do zwiększenia poziomu wykształcenia; - świadomość własnych ograniczeń; - chęć zwiększenia umiejętności przydatnych na rynku pracy, np. umiejętność obsługi komputera.	- niski poziom wykształcenia; - niska motywacja do uzupełniania wykształcenia przez ON; - duża liczba rodzin o niskim statusie materialnym; - brak wystarczających kwalifikacji zawodowych; - niski poziom doświadczenia zawodowego; - wiek: 45+ powodujący nieatrakcyjność w oczach pracodawców; - problemy zdrowotne i związana z tym ograniczona zdolność do podjęcia pracy; - brak pewności siebie; - trudności w nawiązywaniu kontaktów społecznych; - ograniczona dyspozycyjność ze względu na wychowywanie dzieci; - niska aktywność w poszukiwaniu pracy; - bierne sposoby spędzania czasu wolnego.
Szanse	Zagrożenia
- wielozakresowe wsparcie MOPS na rzecz indywidualnego klienta, - instytucje działające na rzecz osób bezrobotnych i ON (PCPR, PUP) - wsparcie rodziny, sąsiadów, - duży odsetek osób, które chcą podjąć inną aktywność, - realizacja projektu unijnego skierowanego do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, - możliwość skorzystania ze wsparcia doradcy zawodowego, animatora pracy, - wsparcie w formie wskazania ścieżki rozwoju zawodowego.	- trudna sytuacja ekonomiczna i mieszkaniowa ograniczająca podejmowanie aktywności społecznej; - brak odpowiednich ofert pracy, zgodnych z oczekiwaniami osób wchodzących na rynek pracy; - niewystarczające kwalifikacje z punktu widzenia pracodawcy; - wysokie wymagania pracodawców; - wiek uczestników – zbyt niski lub zbyt wysoki, wpływający na nieatrakcyjność w oczach pracodawców; - izolacja społeczna (utrzymywanie kontaktów w obrębie rodziny i sąsiadów).

IV. Realizacja Programu Aktywności Lokalnej

4.1 Cele i zadania Programu Aktywności Lokalnej

Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej jest zwiększenie aktywności społecznej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, w tym osób z niepełnosprawnościami, z Gminy Miejskiej Rumia oraz podniesienie kompetencji społecznych tych osób. Głównym założeniem jest kompleksowa pomoc dedykowana osobom nieaktywnym zawodowo, będącym jednocześnie odbiorcami ostatecznymi projektu „Klub Integracji Społecznej – W poszukiwaniu Pracy”, zmierzająca do poprawy ich funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne możliwości.
2. Podwyższenie umiejętności społecznych.

Program Aktywności Lokalnej pozwoli na realizację działań umożliwiających udzielanie indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub miejscu pracy, samoorganizacji oraz w podejmowaniu przez nich wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej.

4.2. Miejsce i czas realizacji programu

1. Program realizowany będzie na terenie miasta Rumia.
2. Czas realizacji programu: 01.01.2016 r. - 31.10.2018 r.

4.3 Odbiorcy programu- grupa docelowa

Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do:

- a) osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- b) otoczenia osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie, w jakim jest to niezbędne do aktywizacji społeczno-zawodowej uczestników projektu „Klub Integracji Społecznej – W poszukiwaniu Pracy”.

4.4 Sposoby realizacji Programu Aktywności Lokalnej

We wsparciu uczestników PAL wykorzystuje się usługi aktywnej integracji o charakterze:

- społecznym, które mają na celu nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie umiejętności społecznych i samodzielności życiowej,
- zawodowym, które są ukierunkowane na wsparcie w procesie wyboru lub zmiany zawodu, zdobycia kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz poszukiwania pracy,

- edukacyjnym, których celem jest zwiększenie poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie pod kątem aktualnych potrzeb na rynku pracy
- środowiskowym, czyli inicjatywy aktywizujące i integrujące uczestników i ich najbliższe otoczenie.

4.5 Działania realizowane w ramach Programu Aktywności Lokalnej:

- a) „Kawiarenka rodzinna” dla uczestników Programu Aktywności Lokalnej i ich otoczenia, gdzie mogą spędzić czas wolny, rozwijać swoje zainteresowania, wzmacniać poczucie własnej wartości oraz pogłębiać więzi rodzinne. W ramach „Kawiarenki rodzinnej” zaplanowano cotygodniowe spotkania, gdzie będą realizowane następujące działania:
 - wspólne gry rodzinne, ogólnorozwojowe, edukacyjne, integrujące, układanie puzzli;
 - treningi relaksacyjne
 - zajęcia „trenuj swój mózg”
 - wykorzystanie Internetu do pogłębiania własnych zainteresowań
 - stworzenie i prowadzenie biblioteczki rodzinnej
 - zajęcia dla rodzin z elementami metody ruchu rozwijającego
 - spotkania dotyczące bezpieczeństwa w sieci
 - stworzenie albumu rodziny, drzewa genealogicznego
 - czytanie książek dzieciom przez rodziców i wolontariuszy
 - przygotowanie do sezonu rowerowego i nauka zasad bezpieczeństwa na drodze
 - wykonywanie prac plastycznych, manualnych, dekoracyjnych np. decoupage
 - spotkanie świąteczne dla dzieci i rodziców
- b) indywidualne zajęcia terapeutyczne dla dzieci potrzebujących wsparcia edukacyjnego, ogólnorozwojowego, związanego z różnego rodzaju dysfunkcjami,
- c) zajęcia rekreacyjno-zdrowotne, które mają na celu poprawę samopoczucia oraz wzmocnienie motywacji do podejmowania nowych działań,
- d) grupa rowerowa, której celem jest organizowanie wycieczek rowerowych rozwijających zainteresowania, umiejętności współpracy w grupie, wzmacnianie relacji rodzinnych oraz poprawę samopoczucia i kondycji fizycznej,
- e) zajęcia „Wolontariat w praktyce”, mające na celu przybliżenie idei wolontariatu i zobrazowanie różnorodności działań wolontariuszy, a także umożliwienie uczestnikom udziału w działaniach wolontarystycznych.

4.6 Zakładane efekty

U osób uczestniczących w Programie Aktywności Lokalnej przewiduje się następujące efekty:

- wzrost umiejętności społecznych u co najmniej 80% uczestników
 - wskaźnik pomiaru: liczba osób, które zakończyły udział w PAL, indywidualna ocena rezultatów udzielonego wsparcia
- wzrost aktywności z zakresu wolontariatu u co najmniej 30% uczestników
 - wskaźnik pomiaru: liczba osób, które podpisały umowy wolontariacie
- poprawa relacji rodzinnych u co najmniej 40% uczestników
 - wskaźnik pomiaru: ankieta na początku udziału w projekcie i po jego zakończeniu, opinia pedagoga)

4.7 Realizatorzy Programu Aktywności Lokalnej

Realizatorem Programu Aktywności Lokalnej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi. Program PAL jest częścią projektu „Klub Integracji Społecznej-W poszukiwaniu Pracy” i jest on współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Wejherowie. Ponadto przewiduje się współdziałanie z organizacjami pozarządowymi.

4.8 Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja PAL będą procesem ciągłym mającym na celu sprawdzenie stanu faktycznego z zamierzonym (aspekt rzeczowy, finansowy i merytoryczny) Monitorowaniu podlegać będzie w szczególności uczestnictwo w zajęciach osób objętych programem, realizowanie zajęć zgodnie z harmonogramem, stawiennictwo uczestników programu w miejscach realizacji działań oraz rzetelne wykonywanie powierzonych zadań. Kontrola prowadzona będzie przez weryfikację list obecności podpisywanych przez uczestników każdego dnia zajęć. Ponadto prowadzona będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawią się podczas realizacji zadań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Po zakończeniu realizacji Programu Aktywności Lokalnej zostanie dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz osiągniętych rezultatów.